

İntifa hakkı tesisinin veraset ve intikal vergisine tabi olup olmayacağı hakkında...

Belge türü	Özelge
Kanun	VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.0.60/6001-727/ 30839
Tarih	19.03.2009

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

SAYI :B.07.1.GİB.0.60/6001-727

KONU

19/03/2009 / 30839

..... VALİLİĞİNE

(Defterdarlık: Müdürlüğü)

İlgi: tarih ve sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda,'in sahibi olduğu gayrimenkulün kuru mülkiyet hakkı kendi üzerinde kalmak şartıyla 06/07/2000 tarihindeve adına intifa hakkı tesisi edildiği, daha sonra ve'in 06/06/2008 tarihinde intifa haklarından ferağat ettikleri belirtilerek, 06/07/2000 tarihinde babası ve annesi lehine yapılan intifa hakkı tesisinin veraset ve intikal vergisine tabi olmayacağı, tabi olması halinde ise intifa hakkının tesis edildiği tarihte vergiyi doğuran olayın başlayacağı hususunda tereddüde düşülmüş ve konu hakkındaki Başkanlığımız görüşünün bildirilmesi istenilmiştir.

Bilindiği üzere, Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti uyuğunda bulunan şahıslara ait mallar ile Türkiye'de bulunan malların veraset yoluyla veya herhangi bir suretle olursa olsun ivazsız bir tarzda bir şahıstan diğel şahsa intikalinin veraset ve intikal vergisine tabi olduğı, aynı Kanunun 2 nci maddesinin (b) bendinde "mal" tabirinin; mülkiyete konu olabilen menkul ve gayrimenkul şeylerle mameleke girebilen diğel bütün hakları ve alacakları ifade ettiğı hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 11 inci maddesinde de bu vergiye konu olacak malların değelrleme gününün, miras yoluyla meydana gelen intikallerde mirasın açıldığı, diğel suretle meydana gelen intikallerde malların hukuken iktisap edildiğı gün olduğı belirtilmiştir.

Ayrıca, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 19 uncu maddesinde, vergi alacağının vergi kanunlarının vergiyi bağladıkları olayın meydana gelmesi veya hukuki durumun oluşması ile doğacağı belirlenmiştir.

Veraset ve intikal vergisinde de vergi alacağı; ölüm, ölüme bağlı bir tasarruf, bağış ve sair surette bir ivazsız intikalın meydana geldiğı zaman doğmaktadır.

Diğel taraftan, Türk Medeni Kanununun 795 inci maddesinde "İntifa hakkı, taşınırlarda zilyetliğin devri, alacaklarda alacağın devri, taşınmazlarda tapu kütüğüne tescil ile kurulur.

Taşınır ve taşınmazlarda intifa hakkının kazanılması ve tescilinde, aksine düzenleme olmadıkça, mülkiyete ilişkin hükümler uygulanır.

Taşınmaz üzerindeki yasal intifa hakkı tapu kütüğüne tescil edilmemiş olsa bile, durumu bilenlere karşı ileri sürülebilir. Tescil edilmiş ise, herkese karşı ileri sürülebilir" hükmü yer almaktadır. Aynı Kanunun 796 ncı maddesinde de intifa hakkının, hak sahibinin vazgeçmesi ile ortadan kalkacağı belirlenmiştir.

Bu hükümlere göre, başkasına ait bir eşya veya mal varlığı üzerinde belli bir kişiye tam yararlanma olanağı sağlayan bir sınırlı ayni hak olan ve iktisadi bir değel niteliğine sahip intifa hakkı, Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 2 nci maddesinde tanımlanan mal kapsamına girmekte olup bir kişiden diğel bir kişiye intikalinin vergiye tabi tutulması gerekir. İntifa hakkının şahsa bağlı bir hak olması vergilendirmeyi etkilemez. Anılan Kanunda intifa hakkının veraset yolu ile veya ivazsız suretle intikalinin vergiden istisna edileceğine dair bir hüküm de bulunmamaktadır.

Öte yandan, Vergi Usul Kanununun 296 ncı maddesinde, veraset yoluyla veya sair suretle ivazsız ve bedelsiz intikal eden intifa haklarının ne şekilde değelendirileceğı açıklanmıştır. Maddede, intifa hakkı sahibi deyimi kullanılmış ve intifa hakkı sahibinin yaşı ilerledikçe intifa hakkı değelrinin azalacağı hükme bağlanmıştır.

İntifa hakkı, üzerinde kurulduğı nesnede tam yararlanma hakkı sağlayan bir hak olduğundan, yaş ilerledikçe bu hakkı kullanma süresi azalmakta ve intifa hakkının değeri de azalmaktadır. İntifa hakkı

sahibinin vazgeçmesi (ferağat) halinde ise intifa hakkı kuru mülkiyetle birleşmekte ve intifa hakkı sahibi bu hakkı elde eden kuru mülkiyet sahibi olmaktadır.

Buna göre;

-'in sahibi olduğu gayrimenkulün kuru mülkiyet hakkı kendi üzerinde kalmak şartıyla 06/07/2000 tarihinde'e intifa hakkı satış yoluyla intikal etmiş ise veraset ve intikal vergisinin aranılmaması,

- İntifa hakkının ve'e ivazsız bir suretle intikal etmesi durumunda ise vergiyi doğuran olayın 06/07/2000 tarihinde gerçekleştiği kabul edileceğinden, veraset ve intikal vergisine tabi tutulması,

- ve'in intifa haklarından ivazsız ferağat etmeleri nedeniyle bu hakkın feragat tarihi itibarıyla (06/06/2008) değerlemesinin yapılması ve kuru mülkiyet sahibinin yaşı dikkate alınmak suretiyle Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu ve Vergi Usul Kanununun 296 ncı maddesinde belirtilen esaslara göre vergilendirilmesi

gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

Bakan a.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 11.09.2026